

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

SFS 2019:986

Publicerad
den 3 december 2019

Utfärdad den 28 november 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 1 kap. 1–3 §§, 2 kap. 2, 5 och 6 §§, 3 kap. 2, 8, 11, 12, 14 och 15 §§, 4 kap. 3 och 4 §§, 5 kap. 5 och 7 §§, 6 kap. 1 och 7 §§, 7 kap. 5 och 8 §§, 8 kap. 1 §, 9 kap. 3 §, 10 kap. 2 §, 11 kap. 1–4, 6, 9, 12 och 13 §§, 12 kap. 1–3 och 5 §§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska ha följande lydelse.

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om bokföring och redovisning för kommuner och regioner.

Lagen är indelad i följande kapitel:

- Inledande bestämmelser (1 kap.)
- Ord och uttryck i lagen (2 kap.)
- Bokföring och arkivering (3 kap.)
- Allmänna bestämmelser om årsredovisning (4 kap.)
- Resultaträkning (5 kap.)
- Balansräkning (6 kap.)
- Värdering (7 kap.)
- Kassaflödesanalys (8 kap.)
- Noter (9 kap.)
- Drift- och investeringsredovisning (10 kap.)
- Förvaltningsberättelse (11 kap.)
- Sammanställda räkenskaper (12 kap.)
- Delårsrapport (13 kap.)

2 § Kommuner och regioner är bokföringsskyldiga enligt 3 kap. De är också skyldiga att upprätta en årsredovisning för varje räkenskapsår enligt 4–12 kap. och en delårsrapport enligt 13 kap.

3 § Bestämmelserna i denna lag om kommuner och regioner gäller även kommunalförbund.

¹ Prop. 2018/19:162, bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48.

2 § Med ekonomisk händelse avses i denna lag alla förändringar i storleken eller sammansättningen av en kommuns eller en regions förmögenhet som beror på kommunens eller regionens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt andra åtgärder eller transaktioner som påverkar förmögenhetens storlek eller sammansättning.

5 § Med kommunalt koncernföretag avses i denna lag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommuner eller regioner har ett varaktigt betydande inflytande. Kommuner eller regioner kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag.

Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständigheterna.

Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens eller regionens verksamhet eller ekonomi.

6 § Med en kommunal koncern avses i denna lag kommunen eller regionen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

3 kap.

2 § Bokföringen ska vara ordnad på ett sådant sätt att

1. det ekonomiska utfallet av verksamheten kan jämföras med den budget som fullmäktige har fastställt,
2. det finns förutsättningar för kontroll av kommunens eller regionens ekonomi och verksamhet, och
3. statistik kan lämnas enligt lag eller annan författning.

8 § För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. Har en kommun eller en region tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen i en form som anges i 12 § första stycket, ska denna uppgift användas som verifikation, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 9 § första stycket. Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Flera likartade ekonomiska händelser får dokumenteras genom en gemensam verifikation.

11 § Varje kommun och region ska upprätta

1. sådana beskrivningar över bokföringssystemets organisation och uppbyggnad som behövs för att ge överblick över systemet (systemdokumentation), och
2. sådana beskrivningar över genomförda bearbetningar inom systemet som gör det möjligt att utan svårighet följa och förstå behandlingen av de enskilda bokföringsposterna (behandlingshistorik).

12 § Räkenskapsinformation ska bevaras i

1. vanlig läsbar form (dokument),
2. mikroskrift som kan läsas med förstoringshjälpmedel, eller

3. annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med ett tekniskt hjälpmedel (maskinläsbart medium) och som genom omedelbar utskrift kan tas fram i sådan form som avses i 1 eller 2.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommunen eller regionen har tagit emot från någon annan ska bevaras i det skick som materialet hade när det kom till kommunen eller regionen. Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som kommuner eller regioner själva har upprättat ska bevaras i det skick som materialet fick när räkenskapsinformationen sammanställdes.

14 § En kommun eller en region får förstöra sådant material för bevarande av räkenskapsinformation som avses i 12 §, om räkenskapsinformationen på ett betryggande sätt överförs till något annat sådant material. Om materialet är sådant som avses i 12 § andra stycket, får det dock förstöras först från och med det fjärde året efter utgången av räkenskapsåret.

15 § Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket i enskilda fall tillåta att dokument, mikroskrift och maskinläsbara medier som används för att bevara räkenskapsinformation förstörs före utgången av den tid som anges i 13 §.

Även om ett tillstånd enligt första stycket har meddelats, får kommunen eller regionen inte förstöra dokument, mikroskrift eller maskinläsbara medier som används för att bevara information som omfattas av lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. förrän tidigast fem år efter utgången av räkenskapsåret. Förstöring får dock ske om informationen bevaras på annat sätt.

4 kap.

3 § Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Om kommunen eller regionen i årsredovisningen avviker från det som följer av en rekommendation från normgivande organ på det kommunala området, ska en upplysning om skälen för avvikelsen lämnas i en not.

4 § När årsredovisningen upprättas ska följande grundläggande redovisningsprinciper iakttas:

1. Kommuner och regioner ska förutsättas fortsätta sina verksamheter.
2. Samma principer för värdering, klassificering och indelning av de olika posterna ska konsekvent tillämpas från ett räkenskapsår till ett annat.
3. Värdering av de olika posterna ska göras med iakttagande av rimlig försiktighet.
4. Intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret ska tas med oavsett tidpunkten för betalningen.
5. De olika beståndsdelar som balansräkningens poster består av ska värderas var för sig.
6. Tillgångar och skulder får inte kvittas mot varandra. Inte heller får intäkter och kostnader kvittas mot varandra.
7. Den ingående balansen för ett räkenskapsår ska stämma överens med den utgående balansen för det närmast föregående räkenskapsåret.
8. Förändringar i eget kapital ska redovisas i resultaträkningen.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed och kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild, får avvikelse göras från första stycket.

SFS 2019:986

5 kap.

5 § Intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens eller regionens normala verksamhet ska redovisas som Extraordinära poster.

7 § Efter kommunens eller regionens beslut ska sådana bidrag som avses i 2 kap. 1 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter och sådana bidrag till inrättande av forskningsinfrastruktur som avses i 2 kap. 2 § andra stycket samma lag redovisas som en kostnad i resultaträkningen eller tas upp i balansräkningen under posten Bidrag till infrastruktur.

6 kap.

1 § Balansräkningen ska i sammandrag redovisa kommunens eller regionens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

7 § Utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunens eller regionens verksamhet under kommande år får tas upp som immateriella anläggningstillgångar. Detsamma gäller utgifter för koncessioner, patent, licenser och liknande rättigheter.

Utgifter för forskning får inte tas upp som immateriella anläggningstillgångar.

7 kap.

5 § Omsättningstillgångar ska tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen, om inte något annat följer av 6, 8 eller 10 §.

Med anskaffningsvärde avses utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. Anskaffningsvärdet för omsättningstillgångar ska bestämmas enligt 2 § första–tredje styckena.

Med det verkliga värdet avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om det finns särskilda skäl, får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet, i förekommande fall med avdrag för inkurans, eller något annat värde som är förenligt med god redovisningssed.

Med återanskaffningsvärdet avses det belopp som motsvarar den utgift för anskaffningen som kommunen eller regionen skulle ha haft om tillgången anskaffats på balansdagen.

8 § Materiella anläggningstillgångar, råvaror och förnödenheter som omsätts och vars sammantagna värde är av underordnad betydelse för kommunen eller regionen, får tas upp till en bestämd mängd och ett fast värde, om deras kvantitet, värde och sammansättning inte varierar väsentligt.

8 kap.

1 § I kassaflödesanalysen ska kommunens eller regionens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

3 § Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap. 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämnas en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens eller regionens resultat och ekonomiska ställning.

10 kap.

2 § Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller regionens investeringsverksamhet.

11 kap.

1 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens eller regionens verksamhet.

2 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens eller regionens resultat eller ekonomiska ställning.

3 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen eller regionen som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

4 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens eller regionens förväntade utveckling.

6 § Förvaltningsberättelsen ska särskilt innehålla upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Uppgift ska också lämnas om

1. den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,

2. sjukfrånvaron för kvinnor respektive män, samt

3. sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre.

Sjukfrånvaron för varje sådan grupp som avses i andra stycket 2 och 3 ska anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid. Sådan uppgift ska inte lämnas när antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Paragrafen gäller inte kommuner och regioner i vilka antalet anställda under de senaste två räkenskapsåren i medeltal uppgått till högst tio.

9 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

12 § Om kommunen eller regionen ingår i en kommunal koncern, ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen enligt 1–5 och 7–9 §§.

13 § Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana privata utförare enligt 10 kap. 7 § kommunallagen (2017:725) som inte är kommunala koncernföretag. Upplysningar ska dock endast lämnas om sådana förhållanden som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens eller regionens verksamhet eller ekonomiska ställning.

12 kap.

1 § Med sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avses en sammanställning av kommunens eller regionens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

2 § Sammanställda räkenskaper ska upprättas för den kommunala koncernen.

Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för kommunen eller regionen.

3 § Ett kommunalt koncernföretag behöver inte omfattas av de sammanställda räkenskaperna om företaget är utan väsentlig betydelse för kommunen eller regionen.

Om två eller flera av dessa kommunala koncernföretag tillsammans bedöms ha väsentlig betydelse för kommunen eller regionen, ska de dock omfattas av de sammanställda räkenskaperna.

5 § Ett kommunalt koncernföretags tillgångar och skulder enligt förvärvsanalysen i 4 § ska räknas in i den sammanställda resultaträkningen och i den sammanställda balansräkningen.

Konsolidering ska ske i proportion till kommunens eller regionens ägda andel av det kommunala koncernföretaget. Om det kommunala koncernföretaget är ett kommunalförbund eller ett samordningsförbund enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, ska konsolidering ske i proportion till kommunens eller regionens andel av det kommunala koncernföretagets tillgångar och skulder. Om det kommunala koncernföretaget är en stiftelse, ska konsolidering ske i proportion till den andel av stiftelsens kapital som kommunen eller regionen har bidragit med.

Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild, får kapitalandelsmetoden i 7 kap. 26 §, 27 §, 28 § första stycket och 29 § årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas vid konsolidering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

På regeringens vägnar

MAGDALENA ANDERSSON

Magnus Bengtson
(Finansdepartementet)